

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy óra 10 frt — kr.
Félóra " " 50 " "
Negyedóra " " " "
Egy óra " " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos polt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesör
hirdetések alkuszorint jutányos áron vétetnek fel. Bányadíj min-
den külön beigatásért 80 kr.

Iparfelügyelőségek, iparkamarák, ipartestü- letek és a hazai ipar.

Soha annyi ténta el nem pocskelődött haszontalanul, soha annyi toll meg nem tompult ok nélkül, mint ma naóság, a midőn a minden erkölcsi és anyagi értéket maga után nem hozó, — a magyar ipar fejlesztésére hangzatos czimen közzé tett miniszteri jámbor utasítások, hangzatos rendeletek, hírlapi anonszok, cikkek és reklámok, csaknem gyári uton való előállításában, megírásában és közléseiben elpocskelődött, megtompult. Valóban a csömörlésig jóllaktunk a sok utasítás, ajánlás, rendelet, jogtanácsadás és a kíváncsiság ingerét felkeltő reklám hajhászattól, a melyekkel elkezdve a miniszteriumtól le az utolsó politikai és szaklapjaink napnap után delectálnak.

Semmi sem könnyebb, mint az íróasztal mellett, azoknak, kiknek az Ur úgy rendelé, valamely üdvösnek látszó dolog fejlesztése tárgyában, szép és hangzatos frázisokkal hemzsegő teoriákat kigondolni s azokat papírra téve, nyomdafesték alá juttatva, mint egy boldogabb jövő eszméit, világgá bocsátani; de lépjenek ki a gyakorlati élet terére, a melyen iparosaink nagy tömege napnap után izzadó homlokkal keresik a mindennapit, melynek alig egy tizede az övék, vajon boldogítják-e őket a hangzatos frázisok, jámbor óhajtás alakjában kifejezett rendeletek, ha versenyt nem tudnak tartani azokkal a lin-lomokkal,

melyekkel a szélnek bocsátott rendeletek és óhajtásokkal szemben a külföld, — de nem a külföld, hanem csak az osztrák, az ipar és kereskedelem terén elnyomni törekszik őket, s mondjuk ki őszintén, a mint van, nemcsak törekszik hanem már el is nyomta s a kis iparosokat tönkre is tette.

Elismerjük, sőt méltányolni is tudjuk, kormányunk azon intézkedéseit, a melyekkel a szabad ipar létesítése által, a czéh-rendszer ősi intézményei, melyek a szabad verseny ellenségei voltak, leromboltattak; de tudjuk azt is, mert, érezzük, hogy ezen nagy átalakítás nem volt kellőképen átgondolva, aminek következménye lón az, hogy épen azon osztály, melynek az intézők a szabad ipar létrejöttétől fellendülését remélték, a kisiparos osztály jutott a tönk szélére. Az intézőknek ezen számításaikban történt csalatkozásuk igazolja azt, hogy a papíron kidolgozott teoretikai dolgok, ha a talaj előkészítve nincs, nemcsak hogy felnem lendítette iparunkat, de a szabadossá vált ipar szabadság egyes ágakat vagy a tönk szélére juttatott vagy teljesen ki-törült a meglevő iparágaink sorából.

Tudjuk azt is, hogy minden újítás, vagy a meglevőknek átalakítása csak úgy simán meg nem történhetik; bizonyos rázkódtatás történik az egész vonalon, amely rázkódás azonban annál nagyobb, sőt egyesekre végzetessé is válhat, minél kevésbé van annak utja előkészítve. Az üdvös eszmék, melyeknek megalkotói szépen kigondolt művekben egy szebb

jövő hajnalának derengését látták, nem bizonyultak a gyakorlati élet terén keresztül vihetőknél, mert az intézők nem vetettek számot politikai körülményeinkkel, melyeknek nyomása alatt nemcsak hogy nem fejlődött egy erős magyar ipar, sőt annak rovására a külföld és osztrák ipart tették erőssé, uralkodóvá.

Nagy kár, mondhatjuk vétek, helyzetünket, mely a valóságban hova-tovább ijesztebb alakot ölt, a papíron úgy tüntetni fel, mintha az eldorádó volna, mert egy két kis ipari ág — különben ne vegyük ki a nagy ipart se — ha felleadült, megerősödött is s mint ilyen a velük foglalkozóknak anyagi jólétét biztosította is, nem érdemes arra, hogy a tulajdonképeni magyar ipar fellendülését és megerősülését dicsérjük, mert a nagy tönk alatt a talaj inog s ma holnap a sok gyógykezelő orvos keze között kifog mulni.

Tulajdonképen hol is érvényesül az a sokat emlegetett magyar ipar? Vajjon hol van az a tér, melyen ez a hangzatos frázis pártoljuk a magyar ipart a szó valódi és igaz értelmében érvényesül? Bizony-bizony öt ujjunk is soknak bizonyul azok előszámlálására.

Építő- és vasiparunk, kis-, nagy-, és gyári iparunkban azon iparágak, melyek a magyar jelleget magukon visetik, bár nagy részben idegen kezek által és idegenből hozatott gépek segítségével dolgoztatnak fel, de az anyag azért mégis csak magyar, — mert hazánk igen gazdag azokban.

Mese az életből.

— A «Debreczen» eredeti tárczája. —

Olyan volt, mint sok 17 esztendő lány. Nem volt épen közönséges, de nem is tartozott a kivételek közé.

Vig, bolondos Ila — így hívták általánosán. A néni pedig azt mondták rá: fiu veszett el benne.

Nem rég hagyta ott az iskolát s így — noha ő már nagy lányok tartotta magát — még sok volt benne a gyerekes.

De a mellett, hogy a fiukkal sokat boldogított s úgy mutatta, mintha egyiket sem venné semmibe, néha-néha, magányos óráiban gondolt valamire, egyre: a mit a lányok ilyen korban olyan szép, rózsaszínű fátyolba tudnak beburkolni.

Gondolt arra: a mit regényekben nem egyszer olvasott, a miről barátai úgy titokban, nem egyszer meséltek, a mit ő még nem értett, de már sejtette vele a leányálom.

S erre gondolt némelykor örömmel, olykor félve.

Mert ő is csak olyan volt, mint sok 17 esztendő lány.

S a mesebeli királyfi eljött. . .

Nem ugyan abban a káprázatos környezetben, melyben ők élni szoktak, nem is olyan alakban, mely egy pillanat alatt elvarázsol, csupán egy szőke szakállu, szerény viseletű férfi képében.

Kovács Kálmánnak hívták. Tanárjelölt volt s szegény fiu lévén, Ilaéknál kapott leckeórát. Mert Ila öccse — még csak olyan I. gymnazista volt — de már is megpumpolta az apját házitanítóra.

S a házitanító pontosan jött, pontosan ment. Ilát ritkán látta, vagy ha igen, úgy akkor látszólag egykedvűen köszönt. Pedig Ila érdeklődött Kovács iránt s bár titkolni akarta önmaga előtt, boszankodott rajta, hogy ez a fiatal ember olyan egykedvűen néz rá, még csak nem is keres alkalmat arra, hogy vele beszélhessen. De mikor úgy találkoztak, akkor érezte Ila a fiatal ember erős tekintetét s ez zavarta. Úgy érezte, mintha ezt a nézést nem bírná kiálni.

Ez egyhanguság eltartott egy pár hónapig. Géza értesítője jól sikerült s az apa, a tanácsos ur, Ila jelenlétében, köszönő szavak kíséretében megveregette a házitanító vállát s meglepte karácsonyi ajándékkal. S a házi-

tanító érezte, hogy e pillanatban arcza elpirult, Ilaé is.

Egy izben, mikor jött, Géza már nem volt otthon; anyjával ment valahova. Ila, a mint hallotta, hogy valaki az ajtón bejött, sejtette, hogy Kovács jött s ki szeretett volna menni, most beszélhetek volna többet, de nem ment ki. Hallotta, a mint Kovács a szoba lánytól ezt kérdezte:

— A méltóságos asszony sincs itthon?

— Nincs, de a kisasszony itthon van: ha akar valamit, úgy neki is megmondhatja.

Ila nem hitte, hogy Kovács bejön. Smikor hallotta közelgő lépteit, akkor a bátorság sértette.

Kovács smint belépett, mélyen meghajtott magát. Meglátva Ila hideg, büszke arczát ez zavarba hozta.

— Anyámat keresi? kérdezte tőle Ila.

— Igen.

— Nos és mit akar?

— Semmit. . . Azaz, hogy arra kérném, mondja mag a méltóságának ilintve Gézának, hogy ezentul félórával korábban jövök, mint eddig.

Ezzel ügyetlenül meghajtotta magát és elment.

Ila tovább himezte a selymet, csupán valamivel gyorsabban öltögetett.

Faiparunk egy része s ez is csak részben viseli magán a magyaros ipar jellegét, a mennyiben az anyag magyar földön terem, de a földolgozást az e téren tengődő kis iparosok kivételével idegen kezek, idegenből hoztatott gépek dolgozzák fel oly nyakatekert styl-fajok mintái után, hogy maguk se tudják, voltaképen melyikhez hasonlít. Na de ez is csak részben a hibájuk, mert a tulajdonképeni hibás maga a közönség, melynek bizarr ízlése, a különlegességek után rajong.

Fém-iparunk is csak annyiban magyar, mert anyaga, a kitűnő minőségű vas, magyar földben terem, de a belőle készült tárgyak legtöbbször külföld gyártmánya. S ha van is e téren hazai iparunk, az csak teng és leng, mert a külföld s különösen pedig az osztrák vas- és fémipar saját földünkben termelt anyagból készült gyártmányokkal nyom agyon.

Szövő-fonó iparunk, legyen az len-, kender vagy posztó ipar, szintén csak annyiban magyar, hogy a nyers anyagot a mi földünk termeli, de azok feldolgozása külföldön történik, mert az az egyetemes e téren küzdő s életét az állami támogatásnak kö-zönő, gyárnak csufolt intézmény, a külföld hasonló gyáraival a versenyt az adott viszonyok közt nem fogja kibírni soha.

De nemcsak ezen példaképen felhozott iparágak, hanem összes meglévő iparágaink csak czimképen viselik magukon a hangzatos magyar ipar nevet, de valóságban nem egyebek, mint az osztrák ipar zsoldosai s mint ilyenek, annak nyomorban sínlődő szolgálói.

Ezen elszomorító helyzetet hazánk iparának észrevették azok is, a kik a papíron gondolva ki az üdvös eszmék legioit, ezektől varták a jobb jövőt, de később, mert a külföld tőkevel bíró ipara, a mi iparunkat, melynek tőkéjét csak a frázisok kepezik, lehetett ennél tette és a tért teljesen hatalmába kerítette.

A helyzet elszomorító képe megindítja az irodákban dolgozó nagyokat, a kik nem is késtek ismételtén a helyzet javítására a lépéseket megenni, — de fájdalom ismét csak tollal.

Felhívták a társadalmat, hogy alakítson kebelébeu iparpartoló, iparfejlesztő egyesülete-

ket s ezeknek tagjait megadóztatva, teremtsen tőkét s azt bocsássa az iparosok rendelkezésére. Alkottak törvényt, mely kötelezővé teszi az iparosok társulását egyesületek czimén, melyek ismét tagjainak megadóztatása által gyűjtik azoktól a tőkét, a kik alig képesek fentartani magukat. Busás rendezés, fizetés és utazási átalány mellett kerületi iparfelügyelőségeket létesítettek, melyek igaz ugyan, hogy a papír ipar fellendülésére üdvösen hatnak, mint fogyasztók, de annak a tulajdonképeni céljának, melynek elérhetése hivatásuk lenne, nem felelhetnek m.g. mert hiányzik a mozgató erő — a tőke,

Vannak iparkamarák is, de ezek sem egyebek, mint papírfogyasztó statisztika gyárak, melyek szintén azon osztály által tartatnak fenn, melynek tagjai a megélhetés keserves eszközeivel, a tönk szélére jutott kisiparral foglalkoznak.

Mindezekből mit tünk ki? Az, hogy a tulajdonképeni magyar ipar még csak a »jövő század regénye« és még az, hogy nincs egészséges ipar politikánk, nincs tőkénk, mely az utóbbinak feltételül kelleke.

Mit vár az iparos osztály a czikkünk homlokára írt czimben megemlített intézményektől.

Első helyen az iparfelügyelőségektől elvárná azt, hogy ne csak azt az egy néhány gyárt, mely ma létezik, ellenőrizzék a munkasvédelem szempontjából, hanem mint szakintézmények hassanak oda, hogy a magyar nyers ipari termékek, magyar földön, magyar iparosok által, a magyar államtól nyert tőkével dolgoztassanak fel. Továbbá tanulmányozzák a kis iparos osztály helyzetét s azon a nagy, állami, esetleg magán vállalatok kiadásával segítsenek.

Igyekezzenek bent hazánkban és a velünk szerződéses viszonyban élő államokban a kis- és gyári ipari termékeknek piacot teremteni. Rendezzék az ipariskolákat s azokat rövid időn állami felügyelet alá véve tegyék valóban a kis iparos osztály képző intézményeivé.

Másod sorban az ipar kamaráktól, melyeket maguk az iparosok tartanak fenn el-

várná az iparos osztály, hogy a begyűlt tagsági díjából ne csak jó jövedelmű hivatali állásokat létesítsenek, hanem azon a csekély mértékben kiadott segélyösszegeken kívül, hatnának oda, hogy azoknak, kiknek fennállásukat köszönhetik összeköttetések által munkát is szerezzenek.

A sok statisztika gyártás mellett lenne gondjuk arra is, hogy az iparosokkal ismeressék meg azon forrásokat, a honnan a jó minőségű hazai anyagokat beszerezhetnék. Ismeressék meg nemcsak a legújabb találmányokkal, hanem azon egyszerű gépekkel is, — melyek segítségével a kisiparos nemcsak időt, anyagot takaríthatna meg, hanem előállított termékeinek külső csínj is adhatna.

Harmadszor el várná az iparos osztály az ipartestületek vezetőitől, hogy a tagjai érdekeit szívőkön viselve oda hassanak, hogy a kis iparosok zöme, mely tőke hiányában csak nyomorog, olcsó tőkéhez juthasson. Létesítsen a különböző iparágakhoz szükséges anyagokból áruraktárt, ha kölcsön vett pénzzel is és abból csekély perczent mellett lassan el azon osztály tagjait munkanyaggal.

Létesítsen áru-csarnokot, a hova minden kis iparos kész áruát beadva rövid időn az abba belefektetett tőkéjéhez s esetleges nyereségéhez juthasson. Rendezzen minél gyakrabban ismeretterjesztő felolvasásokat, de ne a szocializmusról, hanem arról, hogy hazánkban honnan szerezhetni be legolcsóbban anyagokat, s melyek azok a hazai ipari intézmények, melyek azt a legjobb hazai anyagból állítják elő. Ellenőrizze az iparoktatást úgy az iskolában, mint a műhely falai között s ezáltal vágja be az utját a proletár iparosok gyártásának.

Ezek volnának azok nagyjában, a miket az iparos osztály elvárná a fenti intézményektől, de ezek volnának azok az intézkedések is, melyeken meg lehetne teremteni a sokat emlegetett magyar ipart!

Próbáljuk meg!

Virgula

Csak a nagy falióra ketyezett tovább egyformán tompán, unalmasan. De már ezután felőrával korábban mutatta Iának azt az időt mikor jön Ő . . .

Egy hétig ezután nem láttak egymást. — Ila úgy marta a önmaga életét is, mintha nem is törődne vele. Elenkezőket akarta érezni annak, a mi folyton olyan erősen érzett.

Nem akart rá gondolni, pedig mindig rá gondolt.

Menekülni akart képétől, pedig folyton ott állt előtte Kovács szép, szőke feje, imponáló alakja.

S ez a harc gyötörte, izgatta. Ha valami könyvet olvasott, nem tudott nyugodtan olvasni, a mese, a cselekvény nem érdekeltte. A mama pedig úgy találta, hogy leánya egy idő óta ideges lett s nem tudta elképzelni, hogy okozta a változást. Hiába tudakolta Iától, hogy mi a baja, ez váig azt ismételtette, hogy nincs baja, hogy ép olyan jól érzi magát, mint az akelőt.

Pedig dehogyan, csak hogy olyan betegsége volt neki, a mire a patikában nem készítenek semmiféle latin nevű orvosságot.

Úgy délutánokint oda állt Ila az ablakhoz s a függöny mögött leste a házi tanítót, vajjon felé-e?

Egyszer sem tette.

S Ila boszankodott, hogy ennek az embernek semmise ő!

Pedig csak mutatta. . .

Ila feltette magában, hogy többet nem megy az ablakhoz s egy napig ki is bírta.

Csak a nagy falióra ketyezett mindig tompán, unalmasan, egyformán s mikor délután a félnegyed elütötte, Iának ugy tetszett, mintha gyorsabban, erősebben vert volna s ismét ott állt a függőnyél.

Egyszer aztán ugy történt a dolog, hogy egy erős tavaszi délután találkozott Ila és Ő. Iának nem volt esernyője s a házi tanítóval találkozáva, az felajánlta saját esernyőjét. — Egymás mellett mentek egy darabig szótlanul. Mikor aztán egy magányosabb utcába értek, ott hirtelen így szólt Ila:

— Mondja, Kovács ur, miért kerül ön engem?

S ezt hevesen, tüzzel, gyorsan mondta, de Kovács érezte, hogy az a hang egy kissé remegett, hogy az a hang egy kissé vadol.

Olyan varatlanul, őszintén jött ez a kérdés, hogy Kovács eleinte alig tudta, hogy mit válaszoljon.

— Én nem kerültem, csak sietve jöttem és mentem, mert igen sokat kell tanulnom s mindezt — magáért!

Ezt őszintén mondta.

Ezután tovább mentek vigan, szinte meg-

könnyebbülve. Beszélgettek mindenféléről, leginkább magukról. S szinte észre sem vették, hogy minden szavuk vallomás.

Mikor a kapunál elváltak, a házitanító csókot nyomott Ila kezére. Ő pedig hagyta, érezte, hogy nem bírná visszahuzni.

A sors ezután őket többször összehozta. Legtöbbször az utcán találkoztak s minderről természetesen a mama egy szót sem tudott.

Az év végén Kovács megkapta a fizetését s elbucszott a tanácssektől, mert állami stipendiummal tanulmányutra megy.

A tanácsos ur gratulált neki a karrierjéhez. Iától is elbucszott, ott a szülei jelenlétében, de a valódi bucsuzás nem ott folyt le. Ők még egyszer találkoztak s mikor eváltak, megbeszéltek mindent előre, a jövőre. . .

Kovács már kész tanár s mig visszajön, addig vár rá Ila.

Kovács csak télen jött haza, farsang idején. Meglepetve olvasta reggel az ujságban, hogy Ila menyasszony. Nem akarta elhinni, pedig ott állt az ujságban, tisztán, olvashatóan.

Ez a hír leverte. Estefelé többször elsétált Ilaék ablaka alatt, gondolva, hogy Ila az ablaknál találja. Késő este a kávéházból visszatérve, látta Ilaék kivilágított szobáit, látta

A képviselőház ülése.

Tegnap a képviselőket az ülés megkezdése előtt már nagy várakozás foglalta el, mert elterjedt a hír, hogy Széll Kálmán min. elnök fog beszélni. Miről fog beszélni? Béc-i újáról bizonyosan, mert a kvóta-emelés védelmére mit is mondhatna azon menthetetlen vádak után, amelyeket a közjogi elenzék szónokai a jog, törvény és igazság Magyarországon önálló állami-ága, és köz és magán gazdaságunk érdekében is követelő jogok feladása s a törvény lényegének elmagyarozása, ferdítése s. b. miatt a jelennek a legszomorubb multhoz viszonyítva s találó összehasonlításával is, oly hatalmasan szeméreteltették a kormányelnöknek s az egész partnak hogy a legkezdtelegesebb erkölcsi érzéssel is szégyen-lángba kellene borulni arcuknak s a bűnbánat vezeklő szavait sirva «az én hibám» «a mi hibánk», a jóvátétel útjára térni szent fogadalommal: «mindent jóvá teszünk!»

Am ezt hiába várjuk azoktól, akiket a hatalom ördög megfodított és hogy körmei között ne is szabadulhassanak — siketék, vakokká tett legszentebb kötelességeik, a haza érdekeinek megmentése és jogos törvényes s igazságos előre fejtevése iránt.

Az ülés szokott előzményei után első szónokképpen Brazay Kálmán beszelt nagyon is loyálisan. Elismerte a kormány törekvését az ország vezetésében, de sajnálta, hogy nem tudnak kellő erővel ellenállani az osztrákok főrekvésének, a melyvel a magyar nemzet vállára mind nagyobb terheket akarnak tenni. H. pedig a kormány meghajolt Ausztria követelése előtt mint igazi üzletember is, most kívánja, hogy segítse a nemzetet a vagyoni gyűjtésében, táplálja erőinek forrásait, segítsen a munkásosztályokon. Szomorú, hogy munkánk ez újabb gyümölcsöt is az osztrákok kosarába kell raknunk. Ezért nem fogadta el a javaslatot. (Helyeslés.)

Széll Kálmán kormányelnök most is megbizonyította, hogy a beszédnek mestere: A javaslat oly életbevágó fontossága, — úgy mond, — hogy a hosszú s beható tárgyalás megokolt. A javaslatot a felelősséget teljes mértékben elvállalja. Elfogad minden objektív támadást és kritikát, mert tudja, hogy bírái előtt áll, de nem fogadja el s visszautasítja a gyanúitást. Talán hosszúra nyúló előadásában nem fog szónoki formához ragaszkodni, (dehogynem, hisz az egész beszéd az,) bemutatja magát úgy, a mint van, mez nélkül. Ha nincsenek is bajai, niúcsenek defektusai sem, melyeket takaroznia kell. Komjáthy jár elül azzal

a táncoló alakokat; bizonyára köztük volt Ila is. S a mint itt állt az utca tulsó oldalán, téli kabátjába burkolva magát, eszébe jutottak az összes emlékei Iláról.

A találkozások, a válás s most íme ő itt van, Ila meg odafenn táncol.

A sarki kávéházból pedig kihallatszott a cigánybanda nótája:

Azért csillag, hogy ragyogjon. . .

Soká, nagyon soká nem látták egymást. Egyszer aztán egy fürdőhelyen találkoztak. Ila kis lánykat vezetett s mikor Kovács köszönt neki hidegen, lát ez megrémegtetten; nem mert ránézni, mert érezte, hogy az a tekintet vádol.

Ez történt. Egészen véve pedig hasonlít egy meséhez, melyet gyermekkoromban hallottam s akkor nem értettem jól meg:

Tündér Iona és Argirus királyfi sétálnak egy erdőben, megbeszélik, megszövik a tervet a jövőre, a valót rózsaszínű fátyolba burkolják. Boldogok is egy időre.

De aztán egyszerre váratlanul jön egy hosszuszakállú erdei manó s durva, erőszakos módon széttepi a fátyolt. Jön egy erős szél és felkapja, elviszi a fátyolt messze idegenbe, hol az ismétli előbbi játékát.

Dömötör István.

a súlyos váddal, hogy a kvótabizottság könyvemlően járt el, előre odadót mindent, mielőtt az osztrákok követeltek volna. (Igaz a szélsőbalon.) A kvótabizottság a vita elején nem állhatott elő számokkal s a vita végén nem maradhatott meg eredeti alapján. Kötelességet mulasztott volna, ha az osztrákok közlekedésére merev visszautasítással felelt volna. (Zaj.) A kvótabizottság nem csak azt jelentette ki, hogy a kvótát fölemelni meg nem öko: dolog, de kijelentette, hogy kész minden méltányos kifogást figyelembe venni. 1896-ban azt mondta, hogy időről időre szükségesnek látja a korrekciókat s hajlandóak nyilatkozni az igazság és méltányosság feltételeivel alkudozni. 1898-ban a bizottság kimondta, hogy nemely bevételi tételnél ellentetek foroghatnak fenn. Többet nem mondhatott a bizottság az alku kezdetén, kivált mikor az osztrákok azzal az abszurd követeléssel állottak elő, hogy a kvótát a népszerűségi aránya szerint állapítsák meg. De később kötelességmulasztás lett volna a merev visszautasítás. Lehet, hogy mások bölcsebben jártak volna el.

R á t k a y László: C ak magyarabban!

Széll Kálmán: A bizottság nem érdemli meg sem ezt a vádat, sem Kossuth Ferenczét, hogy itt rászédés forogna fenn. Öntudata teljes erejével állítja, hogy ez az ítélet nem igazságos. A mivel ő és társai az ország érdekeit védtek, abból most ellenünk fegyverték és sarat készítenek. Lépésről és lépésre védtek őt az ország érdekeit. (Helyeslés a jobboldalon.) Kossuth Ferencz abszurdnak állította a bizottság alapját, hogy a nemzeti vagyont az adózás alapján számította, de tévedt abban hogy a bizottság minden adót bevont volna a nemzeti jövedelem s vagyoni megállapításának számításába. Csak az egyenlő alapon álló adóterhet vette. Biztos merő e tekintetben niúcs, de még a legjobb az egyenlő alapon álló összes adóterhet számítása. A kvótabizottság nem áll egyedül e nézetével: Ghyczy Kálmán 1867-ben szintén e véleményben volt, de Gffen angol nemzetgazda is ezt mondja. Ez egészen jó társaság. Mikor a bizottság az osztrák bizottság abszurd tamadásával szemben ezt az alapot választotta védelméül, akkor senki sem állította itthon abszurdnak. Kijelenti es azt hiszi, elhiszik szavát, hogy ő már 1896-ban meg volt győződve, hogy a kvótát az 1887-ik alapon emelni kell. Megmondotta ezt választónak is, és egy 34-hez közel eső számot mondott. Hogy nyilvánosságra nem bocsajtoita, annak oka az, hogy ő volt a kvótabizottság elnöke. A szülő részletesen ismerteli a bizottság számításait, melyek szerint a kvóta 33.84 lenne évenként, s nem tíz éves átlagban. (Zaj a szélsőbalon.) Már most mért ajánlt a bizottság 33.84 kvóta helyett 34.4-et? 1867-ben kihozták 28 százalékat, 1877-ben 29 és egy töredéket, 1887-ben szintén ugyanennyit s ezt kikerekítették kere 30 százalékra. Ez történt most is. Honnan vette Komjáthy azt az állítást, hogy míg Magyarországon 1867 óta 265 százalékkal emelkedett az adó, Ausztriában azóta csak 60 százalékkal.

K o m j á t h y: A kvótabizottság jelentéséből.

Széll Kálmán: Onnan nem vehette. A tény az, hogy Magyarország adóterhe 1867-ben 163 millió volt, 1897-ben 506 millió az emelkedés 342 millió, ez 209%, Ausztriában 1867-ben 272 millió volt az adóterhe. 1897-ben 666 millió, a többlet 390 millió, ez 145%. Tehát 209% áll szemben 145%-aval. Ez egészen máskeppen hangzik. Azóban, ha az egyes adónemeket nézzük, más a kép. Magyarországon emelkedett az egyenes adó 269%-al 1867-től, a fogyasztási adó 182%-al, Ausztriában emelkedett az egyenes adó 97%-al a fogyasztási adó 57%-al.

Fölkiáltások: Itt a baj. A fogyasztási adók!

Száll Kálmán: A vádakkal szemben kimutatja, hogy Magyarország netto jövedelme 270—280 millió forint, ebben a kvótára esik 65 millió, az. 26% 1867-ben ellenben a netto jövedelem 28%-at nyelte el a kvóta. És míg az ország kultusz-tárczára, a kereskedelmi földmivelési tárczára összesen 25 milliót költött, ma e három tárczára költ 120 milliót!

többet. (Zaj a szélsőbalon.) A mi azt a bünt illeti, hogy a határidék precipitumot nem lett volna szabad beszámítani, kiemeli, hogy azt a mindenkori hozzájárulás arányán kívül állónak tekintették. Meghozták ezt az áldozatot annak idején Magyarország területi épsége érdekében (Helyeslés jobbról.)

Polonyi Géza: Most másodszor hoztuk meg!

Széll Kálmán: Sohasem számították bele a hozzájárulási arányba. Átér az átutalás kérdésére. Joggal állítja, hogy Magyarország az idő szrint a kvóta-emelés az átutalásnál fogva nagyobb terhet nem hárít. Az átutalás és a kvóta-emelés közt junktim nincs. Az átutalásról szóló törvénynek január elsején életbe kell lépnie, ő nem egyezett bel semmi módosításba, halasztásba, (Helyeslés.) Ő a törvényhez tartja magát teljesen. Ne gondolják a képviselők kivált Polonyi, a vádoló, hogy z a kérdés csak úgy eszrévétlenül, élt eddig. Ő maga is fölvette már pénzügyminiszter korában. Minden kvótabizottsági tárgyalásnál föhangzotta a panasza és mindig fölállították az osztrákok azt a kérdést, hogy 1867-ben őik így egyezkedtek s nem állanak el ettől. Törvény volt róla. Az átutalásból a szesznel az osztrákok fizettek nekünk 1,708,000 forintot, mi 299,900-et. Hol van itt a megkarosodás? Az az állítás, hogy mi lappangó kvótát fizettünk volna, nem áll. Polonyi csak úgy a mancséttájából rászó ki a vadakat. Nincs igaz, hogy a kormánynak nem lett volna joga új alkura készíteni a kvótabizottságot, mikor az már egyszer meghozta végleges határozatát. Joga van a kormánynak erre, mert a törvény jogosítja föl. A bizottság mindaddig alkudozhat, a míg a Ház előtt nincs jelentése. Az osztrákok pedig maguk jelentették ki készségüket a tárgyalás újabb fölvetelére. Azt sem lehet mondani, hogy a kvótabizottság nem támogatta volna az ajánlott arányt részletes adatokkal, a mint a törvény megkivánja s semmivel sem vétett a hagyományok ellen. Kérde, melyi képviselő állott elő oly kulcsal, melylyel a hozzájárulási arányt meg lehet állapítani. Senki.

Fölkiáltás: Hogyne! Önálló hadsereg.

Széll Kálmán: Komjáthy azt a tételt állította föl, hogy a 67-es alapon állónak nincs is joguk a kvótát emelni. Komjáthy félreérti az 1867: XII. t.-cikket. Nincs a világnak olyan törvénye, mely olyan megkövesült hozzájárulási értekezlettséget alapítana meg, a milyent Komjáthy fog a 67-es törvényre. Nem fogadja el azt sem, hogy a gazdasági kérdésekkel összekössük a politikai, a közjogi kérdéseket. Egyik a másikat kizárja. Polonyi azt is hibáztatja, hogy előlegesen határozzák meg tíz évre a kvótát, a mikor még nem lehet tudni, hogy mikép alakulnak a gazdasági viszonyok. Hát ha utólag határozunk meg, akkor a megegyezés gyorsabb lesz? Hisz ez az összekössésök tömkeleget zudítana ránk. Ennek csak az volna a következése amit Polonyi határozati javaslata akar: a közös ügyek megszüntetése. Ezt a kalkulust a hatvanhetes aapon álló partok nem fogadják el. Az a mód, a melyet a kormány ajánl a kvóta megállapítására, az helyre állítja a politikai nyugalmat s gazdasági békét szerez. Azt mondják erre, hogy ez csufos béke. Az osztrákok pedig Ausztria Szedánjának tartják ezt a kiegyezést. Azt bizonyára nyugodt lelekkel állíthatja, hogy a közepén van az igazság. Még a benyújtott határozati javaslatokról akar szólni. Komjáthy föl akarja függeszteni a javaslat tárgyalását, míg a kormány új adatokat terjeszt a Ház elé. Ezt nem teheti, mert a kívánt adatok nem szerzhetők meg. Kossuth Ferencznel szemben azt mondja, hogy a 48-as törvény közös védelmet ismer, kölcsönös védelem csak akkor lehet hatásos, ha közös. (Nagy zaj.)

Fölkiáltások: Micsoda beszéd ez?

Széll Kálmán: Deák Ferencz mondta ezt 1867-ben.

Olay: Lustkandel!

Széll Kálmán fölolvassa Deák beszédét, melyben azt mondja, hogy az 1848-iki törvény is elismeri a közös védelem szükségét és léteznek közös viszonyok, de közös ügyek nélkül el nem képzelhető. A pragmatika

szankcióból folyónak mondja Deák a közös védelmet. Meg kellett ezt mondania, hogy a kik az 1867-et megcájták, a közös viszonyok alatt közös ügyeket értettek. Ő, a ki a 67-es alapon áll, azt tartja, hogy itt csak olyan monarchia állhat meg, melyben a két állam olyan kapcsolatokkal fűzi magát össze, a milyent az 1867-diki törvény megalkot. Nem fogadja el Kosuth határozati javaslatát. Szolgalelkűséggel vádolták őt. A miniszteri székét ő nem kereste, azért ment helyére, mert az ország viszonyai úgy kívánták. (Taps a nemzeti pártot.) Önök sajtolták ki belőlem, hogy ide jöjjenek. Vele nem parancsol senki, csak meggyőződése. Éppen az ellenzéknek nincs joga e szóval illetni őt. (Tetszés.) Nyílt homlokmal mondhatja, hogy az a képviselő nem igazságos. Ha az az út, melyet ő követ, nem vezet az álmódott virágos völgybe, melyet a függetlenségi párt lát, de elvezet egy lakályos épületbe, mely reális alapokon nyugszik. — Ajánlja a tervnyjavaslat elfogadását. (Zajos tetszés a jobboldalon és közepén.)

Öt perc szünet.

A szünet után személyes vita volt Thaly Kálmán és Vészi József közl.

A kvóta vitát Hentaller Lajos folytatta s először a hatvanhetes alap káros hatását bizonyította, aztán a kvóta fölemelésének jogtalanságát. Bonyodalmat Ausztria bomlása okozta, de csakhamar végére jut a processzus s akkor Ausztria tartományai részekre szakadnak, ami talán a kormánypárton szomorúságot okoz, de a függetlenségeknek öröme szolgálnak. Így öleék meg a nemzetiségek Ausztriát, a hogy Ausztria akarta megölni Magyarországot ötven év előtt. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés.)

Az ülés ezzel véget ért.

A háború.

A stormbergi vereség után az angoloknak még egy újabb nagy vereségéről adnak hírt a délafrikai harcterről. A Modder folyó mellett volt az ütközet, még a múlt vasárnap, de azóta csak nagyon kevés hír jött róla. Az első hír, mely még hetfőn érkezett, annyit mondott, hogy Cronje, a bur tábornok megtartotta hadállását s 50 angol katonát elfogott. — Egy másik táviratból azonban már sejteni lehet, hogy az ütközet igen véres volt s hogy az angolok nagy veszteséget szenvedtek, elesett 9 tisztjük, elvesztett két agyujok s foglyul esett három századuk. A csata részleteiről semmi hír, de ez az egy telegram, mely tegnap jött, kizar ugyszólván minden kétséget az iránt, hogy Cronje az angolokat nagyon megverte. Az angol városban most rettenetesen aggódnak Methuén sorsán. Arról szó sincs, hogy Methuén segítséget kapjon bárhonnan is. Gatacreban volt az angolok egész reménye, a ki, ha sikerült volna neki a burokat levérni, sietett volna Methuén szorult helyzetéből kiségeteni. French tábornokot, aki Naamopoort körül perál, nagyszámu bur se reg választja el Methuénról, úgy hogy Methuén teljesen körül van zárva, nem mozdulhat semmire sem. A burok között Kimberley még egyszer döntő ostrom alá veszik. Az angolok decz. 9-én kirohanást tettek, azt hívták, hogy kevés bur cernirozza a várost s e kirohanás alkalmával heves csata fejlődött, a melynek részletei még hiányzanak. A Reuter-ügynökség egy telegramja mindössze annyit konstatal, hogy az angolok lövései mind célt tévesztenek. Anglia küldi is egyre odahaza nélkülözhető összes katonáit a hajókon Dél-Afrikába.

HIREK.

Falun.

A r a n y k a k a s t megnéztem négyszer
S így szoltam: adieu Debreczen,
Nekem aztán kukorékolhatsz,
Tul leszek völgyön és hegyen.
Szulamith-tal, Aranykakással,
Jól eltelhetem, hát megyek
Oda, hol a filokszérát már
Kihaverhették a hegyek.

S most itt vagyok eldugva, rejtve.
Hogy hol? — azt el nem árulom.
Hitelezők ellen két hétig
Legjobb gyógyszer a nyugalom.
Nyugszom tehát, ha nem babéron,
De mégis csendben megvagyok:
Itt más természetű az éjjel,
Ott még aludni sem hagyott.

Hajh, micsoda egy más világ ez! . . .
Ha éjjel egy kutya uszat,
Ez már gyönyör, álomba ringat
S a legköltőibb hangulat.
A kávéházi füst nem folyt meg,
Ki nem megyünk mert nagy a hó,
Iszunk ugyan fekete kávét,
De a bor mértéke akó . . .

Mit sem tudunk a nagy világról.
Hogy hó van nem kapunk lapot,
A postásunk nem megy postára,
Hogy megegyék a farkasok.
Igaza van . . . De hogy tudjuk meg
Akkor, hogy mit csinál a bur
S báloznak-e már Debreczenben
Vagy még mindig vezet a zsur? . . .

Zsur a mi zsur: mi is zsurozunk;
Itt vannak a disznótorok.
Milyen jó szó, kész már a rim rá
Ezer éve: disznó torok . . .
Egy többet ér öt Szulamithnál,
Hat még a kaláber, tarokk:
Ha megkontrázom a plébánost,
Álló hétig van szóra ok.

A mi zsurok szecsesszióról,
Anzht kártyákról mit sem tud,
Nincs ám itt flirt, de unalom se,
Nincs művész-est és nincs redut.
Éjfél előtt ránk száll az álom,
Itt ám aludni is lehet.
Nem virrasztunk, de nem is irunk
Leopárdista verseket . . .

. . . Szóval: jól lehet itt pihenni
De mégis — tudja a manó —
Ha tudnám, hogy itt kell maradni,
Nem volna ám vigasztaló.
Mert bár én némely verseimben
A Nirvanaért reszketek, —
Ha itt maradok, félek mégis:
Elbizom s nyarspolgár leszek! . . .

Adybandy.

* **Törvényhatósági bizottsági tagok választása.** Debreczen városának nagy napja van ma. Negyvennyolcz bizottsági tag helyére választ újat, 48 ember kezébe teszi le a polgárság a bizalmát, hogy azt a város hasznára gyümölcsözőleg forgassák.

Tegnap számunkban felhívuk a polgárság figyelmét arra, hogy fontolja meg, kire adja szavazatát. Józanul gondolkodó ember előtt e figyelmeztetésnek fogantatjának kellett lenni.

Hisszük, hogy a rabszolgák hada nem fogja előzőlni a közgyűlés termet, a főispáni durva önkény nem fog korlátlan uralomra jutni, mert a mai választás ez ellen tiltakozni fog.

A hangulatot különben pompásan festi az a kis vers, a melyet tegnap osztogattak.

Polgártársak! szavazatok!

A kinek az adó kevés;
Kedves a kvóta-emelés;
Kinek tetszik a pótdadó;
Kinek a lelke eladó;
Ki nem bánja, ha városát
Felveti is az adósság;
A ki csak muszájból szavaz;
Nem hü polgár, nem magyar az!

A kormánypárt természetesen mint mindig, úgy most is felhasznal mindent, hogy pártjának többséget biztosítsa.

Még a szótár-utat próba táblájára is kiszégeztette a felhívást, a mely nagy hangon mondja, hogy a kormánypárt az a mely a színhaznak használható.

Szóval művészeti kérdésekbe is bevitték a korteskedést.

Lapunk zártáig a szavazások rendben folyónak. És mert tükös szavazás van, a szavazatok számáról (biztos tudomásunk nem lehet. — Annyi tény hogy délig 4 utcában pártunk nagy többségben van.

Az eredmény kibírdetése csak estefelé várható.

Ugy értesülünk, hogy a piacz-utczán Mark Endre nagy kisebbségben marad.

Itt volna az ideje!

* E. Kovács Gyula emlékénnepély.

A nagy magyar tragikus emlékezetének ádóz holnap délután a Csokonai-Kör. diszülést rendez emlékezetére, családja felségelésére. Az ünnepély holnap délután lesz a főiskola dísztermében. Hisszük, hogy a közönség a nemes ügyre va ó tekintettel tömegesen vesz részt a diszülésen. Kovács Gyula iránti kegyeletnek igaz kifejezést adhat közönségünk s e mellett a nagy művész családján segíthet is. — A Csokonai-Kör az ünnepélyre a következő meghívót bocsátotta ki.

Meghívó. A Csokonai Kör 1899. évi december hó 15-én pénteken délután 5 órakor a főiskola dísztermében volt kiváló tagjának E. Kovács Gyulanak emlékezetére s családja felségelése és síremléke javára diszülést tart a következő sorrend szerint:

1. Ébresztő, Bergmannról; éneki a főiskolai énekkar.
2. Elnöki megnyitó s emlékezés E. Kovács Gyulára, tartja Géresi Kálmán I. alelnök.
3. E. Kovács Gyula emlékezete, költemény, írta és előadja Kun Béla.
4. Kétszer nyílik az akácza virága. E. Kovács Gyulától; Mácsay Sándor átiratában s vezetése mellett éneki a főiskolai énekkar.
5. Elbeszélés, írta és felolvassa Gyulai Farkas az Erdélyi Irodalmi Társaság tagja.
6. a) Részlet »Carmen« operából; Znojensky Gyula zongoraiszerete mellett éneki Perényi Margit k. a.
b) »Kétszer nyílik az akácza virága« E. Kovács Gyulától, Racz Károly zenekíszerete mellett éneki Perényi Margit k. a.
7. Költemény, E. Kovács Gyulától, előadja Komjáthy János.
8. Dal a tihanyi echóhoz, Csokonaitól, Mácsay Sándor átiratában s vezetése mellett éneki a főiskolai énekkar.

Debreczen, 1899. decz. 14.

A Csokonai Kör elnöksége.

Belépti díj 1 korona, melyet ezuttal a jótékony célra tekintettel a kör tagjai is fizetni tartoznak. — Tanuló jegy 20 fillér érvényes a bal karzatón. Felülfizetéseket köszönettel fogadva, hirlapilag nyugtázunk. Jegyek előre válthatók Tóth Béla penztárnok gyógyszer áraban s az ünnepély alkalmával a penztárnál.

* **A debreczeni faáru raktár szövetkezet** Deczember hó 10-én tartotta rendkívüli közgyűlést, melyen a fontos tárgyat tekintettel, a részvényesek majdnem teljes számban jelentek meg, az elmaradtak is képviseltették magukat. Serly Ede szöv. elnök pontban 10 órakor a gyűlést megnyitotta, dr. Szücs Geza jegyzővel felolvastatta az új alapszabály-tervezetet, mely a szövetkezet 12 évi újjáalakítását tartalmazta. Az igazgatóság által is elfogadott alapszabály-tervezetet a közgyűlés teljes egészében magaéva tette s nagy lelkesedéssel mondotta ki a 12 évre való újra megalakulást. A faáru raktár szövetkezet ujjalakulását mi is örömmel üdvözöljük, annál is inkább, mert ezzel beigazolvá latjuk, hogy mervadó körökben városunk iparának fejlődése ir nt megvan az érzék. A faáru raktár szövetkezet is hatalmasan mozdítja elő a fontos faipart, a mennyiben nagy készletével módot nyújt a faiparosoknak, hogy szükségleteiket időről-időre beszerezhessék s az igéyeknek megfelelhessenek, a mi pedig a mai lazás versenygés közepette, a midőn a közönség nemcsak jó, de gyors munkát követel, nagy előny. Végül még megemlítjük,

hogy a közgyűlés közfelkiáltással Lengyel Imrét, Nagy Ferencz bankigazgatót és Varga Károly nagy iparost választotta meg a felügyelő bizottság tagjainak.

* Börtön és vas a magyar szóért. Szatmárt az utóellenőrzési szemlén 7 napi egyes áristomra ítélték Csasz Vilmos odaváló gyógyszerészt, mert a helyi helyett jelenlétét kiáltott. — Ez a legújabb arcucsapása a magyar nyelv jogainak. De hát mit várjunk a vasfegyelem drójtán rangatott katonáktól, mikor Magyarország miniszterelnöke is helyesli anyaanyelvének a nemzet véres verejtékén kitarított osztrák tisztak által történt sárba tiprását Kancsukó kelmár nekük, hogy önére ébredjünk.

* Megtámadott öregasszony. Pólyik Ágnes szegény, öreg asszony nagyon keservesen, sok küzdéssel keresi meg a mindennapi kenyerét. Hogy a tél hidege ellen fűteni való fája legyen, tegnap délelőtt kiment nagy erdőre apró galyakat szedni. Hideg volt, nehezen is ment a galyzedés. Képzelt, hogy mennyire megőrült annak, mikor egy bokornál nagyobb csomó galyat talált. Összekötötte és elakarta vinni, de váratlanul ott termett egy ember, az azt mondta neki, hogy tegye le a fát, mert az az övé. Az asszony engedelmességével nem elégedett meg, elkapott egy galyát, azzal addig ütötte verte a szegény asszonyt, míg az a földre nem esett. De még ezzel sem elégedett meg, a földön is rugdosta, taposta a szerencsétlent, azután elmenekült. A megkínzott asszonyt arra járók találták meg és segítettek be a kórházba. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, a mely most keresi az ismeretlen támadót.

* Előleges bál-jelentés. Az iparoskör tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy téli táncvigalmát február hó 4-én (vasárnap) a «Bika»-szálloda dísztermében fogja megtartani. A bál-rendező bizottság tagjai megválasztották.

* Értesítés. A dohány termeléssel foglalkozó gazda közönség értesítetik, hogy az 1899 évben az egyes áruság részére engedély mellett termelt dohány Debreczen szab. kir. város területén 1099 év december hó 18-tól 1900 év február 22-ig fog beváltatni. Debreczen 1899 december 11-én. — A városi tanács.

* Negyven év óta áll fenn városban a Geréby-féle fűszer és csemege kereskedés, a mely nagy kiterjedésénél és szoliditásánál fogva méltán sorakozott eddig is a főváros bármely hasonló szakmájú üzletei mellé. A jelenleg Geréby Fülöp utóda cég alatt folytatott ezen üzlet tulajdonosai a legnagyobb szakértelemmel oda törekednek, hogy üzletük jó hírnevét továbbra is fentartsák. Legújabb kiadott terjedelmes árjegyzékük lapunk mai számához van mellékelve, s ajánljuk azt olvasóink figyelmébe.

* Ma zene este a Kórsó kávéházban Rácz Károly személyes vezetése mellett a teljes zenekarral zeneesély tartatik.

* A közelgő karácsonyi ünnepekre bámulatos oltosban, gyermek játékok és ajándék tárgyak ifj. Kovács S. áruházában beszerezhetők. Kossuth u. I. sz. takarékpénztár épület.

* Ne vegyen addig a n. é. közönség karácsonyi és újévi ajándékot, míg meg nem tekintette Schwartz Dániel dohányszóeszköz-különleges üzleti üzletét a Bika épületében, hol férfiak részére határozottan a legalkalmasabb ajándék tárgyak kaphatók mélyen leszállított áron, u. m. csakis valódi tajték pipák, tajték es borostyán szipkák, dohány, szivar és pénz tarczák, valódi ébenfa botok valódi ezüst foggantyúval, dohányszóasztalok, pipa állványok, sakk és dominó rendkívül nagy választékban.

Színház.

A dolovai nábob leánya.

Tegnap este Herczeg Ferencz színművében. Szentirmayné szerepében mutatkozott be mint vándor Barna Jolán kisasszony, az országos színi akadémia végzett növendéke. Nagy igényekkel kezdő levén szó nem mentünk a színházba. Már előlegesen úgy vélekedtünk, hogy a kisasszony mindenestre tehetséges kezdő színésznő lehet, ellenkező esetben talán nem is léphetett volna fel a debreczeni színpadon.

Játéka után azt konstatáljuk, hogy megvan minden kelléke, a mely szerepkörének betöltéséhez szükséges. Kedves megjelenése, kellemes csengő hangja, temperamentuma predestinálja a színpadra. Természetes dolog, hogy mint nagyon is kezdő színésznőnél alkívásról, rutinról, otthonosságról nem is beszélhetünk. Az iskolai port még meg sem kísérelte lerázni, ezt minden mozdulatán észlelhető volt. A harmadik felvonásban épe miatt határozottan elfogadhatlan volt.

Jó volt azonban az első felvonásban, a mikor felcsillant talentuma és a negyedik felvonásban, a mikor a jukker asszonyból egyszerre férjéért aggódó majd azt gyöngédséggel elhalmozó feleség lett. — Fellépésével mindenestre bebizonyította, hogy komoly tanulmányokkal a Csillag Teréz allűrök elhagyása után jó naiva lesz.

A közönség rokonszenvesen fogadta a buzdító tapsokat előlegezett a jövő reményében. Rokona (nem irhatjuk tisztelői) szép virágcsokorral kedveskedtek a kis Szentirmaynének, kinek különben egészben véve jó esteje volt. A mi azután az előadást illeti, az nagyon rossz volt, Mintha csak a kolozsvári színtársulat vontató előadásait látnánk volna. Szerencse, hogy a fő szereplők közül Fáty Flóra és Rubos Árpád perfect alakítást nyújtottak. Fáty Flórának Jóób Vilmája valóban gondos, finomul kidolgozott, elejétől végig kedves, rokonszenves alakítás volt.

Jól esik látni, hogy a kisasszony egyénisége fekről-fokra bontakozik. Már nem modoros, nem használ pathoszt, de kitűnően beilleszti játékát az ensembébe.

Jóób Vilmában bemutatta a végtelen jó szívé, szerelmes, rokonszenves szerelmi csalódásában is nemes lelkű gentry leányt. Szerepének minden arnyalatát gondosan, intelligens színésznőre valló részletességgel dolgozta ki. Nem is volt abban kifogásolható semmi sem. Egyike volt ez Fáty kisasszony azon estének, mikor ragyogtatta istenadta szép tehetségét. Talán a dicséret superlatívusába csapunk át, de Jóób Vilmájához gratulálunk. Különben pompás toilletjével is általános felünést keltett. Az est második hőse Rubos volt. Biztorkadéja a lehető legjobb volt. Annai ötlettel kedvességgel, eredetiséggel játszotta meg, hogy a közönség a legmelegebb elismeréssel hámozta el. Ilyen genréjű szerepe után tudjuk mellányolni, mennyire oszlopos tagja a színházunknak.

Tarján Gidát Tóth Elek játszotta. Az első két felvonás után azt mondtuk róla, hogy kiváló szerelmes színész lesz, de a legszebb leghatásosabb részben a harmadik felvonásban eloszlatott illúziókat azzal, hogy az erősebb kitérőseknél botlott. Es ettől kezdve nem tudta legyőzni ön magát. Érthető azután, hogy az sokszor az egész darab menetére különös befolyást gyakorolt.

Tanácsolnánk neki, hogy ne ragadtassa el magát aunyira, hogy a szöveg helyett rapzódiákat szavaljon. Nincs neki semmi szüksége a kulissza hasogatásra.

Uj volt Domaházyné szerepében Komjáthyé, Kifogástalan alakítást nyújtott. Kitűnő Loránt volt Tanay. Fenyéri nem bárót de kiskereskedőt csinált Meron szerepéből, Bartha huszarkapitánya pedig nélkülözötte az eleganciát. Kifogástalanul elmondta szerepét, de ő nem volt a gentry, a gaviellér huszár tiszt.

Püspöky pedig a nábobot, a dolovai kis királyt peccsétes, gyűrött frakk zsaekttben, kopott nyakkendővel és kitérdelt nadrágban játszotta igen rosszul.

A rendezés ellen is sok kifogásunk volt. A második felvonásban például a kert nagy

fájának koronája derék szögben hajlott meg a színpadra erősített törzs felett.

A dolovai nábob kastélya ütött-kopott ócska díszlet stb. stb.

A darabot különben telt ház nézte végig. (s. b.)

A kályha.

— Szerkesztőségi élményeimből. —

Szerkesztőségünk két jól fésült belmunkatársát elváltozott arczzal tartalmaz, barátságos ká redakcióinkban. Az egyik zavartan mosolygott, a másiknak kormos volt a képe. Régi jószokás szerint szó nélkül letel-pedtem, s éppen egy hat gyermekes házaspár borzasztó tragédiáját akartam előlvasni, mikor megszólal kormos belmunkatársunk:

— Te öreg hülyeintézetinekült, nem veszel észre semmit?

— De igen, éhes vagyok.

— Hát én is velem észre, mert a tollszárat már félig megetted, de ide nézz, ezt bámuld! s ezzel egy herczig kis hályhára irányította becses figyelmemet.

Egy, azaz három teli hold semmi ahhoz a milyén gömbölyű volt harmunk ábrázata a gyönyörűségtől. A fiatal apa nem tekint olyan elégedetten ujonnan és elsőnek szüeteti cse-csemőjére, mint amilyen örömmel nézegettük mi a kis gömbölyű kályhát. Egy kályha, mely arra van szánva, hogy melegítsen, hogy felvidtson barátságos melegevel, mely lehetővé fogja tenni, ha háziasszonyunk véletlenül es-reveszi, hogy házbér fejében deponált hatalmas ládánk csak régladarabokat rejteget magában és természetes következményképpen kidob a lakásból, visszavonulva szerény de egy nagy bírdíványval bíró redakcióinkba, barátságos meleg szobában tölthessék el a rideg éjszakákat. Hisz ayneműk úgy is régóta egy »Egyetemes« című újságból áll, melyel terjedemes voltánát fogva gyönyörűen be lehet takarozni.

Szóval irtózatot öröm fogott el miudnyajunkat, körül is akartuk táncolni a kályhát, de az első fordulónál kormos munkatársunk rázuhant a kályhacsőre, mire a táncot megszüntetve anyai gondossággal raktuk helyre a kályhacsővel.

— Hisz ez nagyszerű!

— Tudjátok mit gyerekek!

—??

— Mi itt egy háztartást fogunk berendezni. Én kitűnően főzök teát, kukoricza, sőt a piritott kenyert és sült almát is kitűnően készítem. Nem lesz itt baj!

— Pompás ötlet — mondták a többiek, s egyhangulag, illetve két hangulag megválasztattam szakácsnénak, hogy pedig ebbeli minőségem ketsegevonatlan legyen, mellem bakának, mi a szakácsné lekedhetlen ki-egeszítő része, megválasztott Janos a legszébbik szedőyereket.

A személyzet rendben volt. Kerítettünk egy lábost, befűtöttünk, én nekem főkött kööttek egy bizonyos színű zsebkendőből, a szerkesztőség egyetlen de rossz olloja előlépte tük főzokanalnak, vilána, transzirozó kesnek a ódi solinzeni címnel es jellegzet, s hozzafogtam az ebéd készítéséhez.

Hozattam zsirt, fokhagymát, vereshagymát, só paprikát, borot, székfűzeget, majonéz, s ebből megcsinaltam, a rántást. Tarsaim elbámultak rengőleg szakértelmem felett. Azután hozat am vizet. Felvagd lam az oloval, beletettem a ran asba, s hogy a minő complett legyen, belzud ottam a labosba egy fel skatulya szardiniát a mit tegnap kucséberztünk el.

Főt az ebéd. A szaga igaz, hogy jobb is lehetett volna, de hat így igazabb volt alkalmunk rafgni, hogy nagyszerű pikans szaga van.

Talajunk. E tünk.

Janos, a bakam rozsat sejtve mezugrott az ebéd elől, bár én i- u- v tetten vona.

Ebéd után olyan gyanus tünetek kezdtek mutatkozni rajtunk, mint a milyének a tengeri betegséget szoktak megelőzni.

Egyenként par-logtunk ki a szerkeztőségből, sápadt arczzal, düllongözve, fogad-

kozva az ég minden szentjeire, hogy nem csinálunk többet konkurencziát sem a szakácsnéknak, sem a kőcsárosoknak.

Egy hasznunk volt szomorú emlékü ebédünkben és pedig az, hogy külön alanyi költőknek nagy lelkesedéssel megkezdett a »A kedves kis kánya« címűt viselő rapszódikus szonettje felematadt.

Kemil.

Papp Elemér meggyilkolása.

— Saját tudósítónktól. —

Szatmár decz. 14.

A vizsgálat csak lassan haladhat előre, mert most a legkisebb részletek is olyan fontosok, hogy körültekintő és alapos puhatólást igényelnek. Így kiszivárgott már az is, hogy miért látta szükségesnek a vizsgálóbíró Lázár Móricz erendás kihallgatását, Papp Béla ugyanis elfogatása első napjaiban írószereket kért, hogy egy fontos és titkos ügyben levelet írhasson Lázárnak.

A fogházfelügyelő szívesen belement a dologba és Papp Béla a következő levelet írta a szentmártoni bérlelőhöz: Lázár Móricz menjen el a rabbihoz és kérjen föloldozást az alól az eskü alól, melyet együtt tettek volt Papp Zoltánnak, hogy örökre titokban tartják azt, a mit Zoltán előtök beismert, hogy ő gyilkolta meg Elemért.

Ha azután Lázárt a rabbi föloldozta és küje alól, tegyen vallomást a vizsgálóbíró előt. Ő nem teheti, Zoltánnak adott esküje köti, bár az nem érdemel kimeletet, mert a szembesítéskor azt mondta:

Béla, te tudsz legjobban a dologról.

Ez a levél persze a vizsgálóbíró kezébe jutott s ezért vezettek elő Lázárt, a ki azonban nem akar a dologról tudni s tegnap közölt vallomását tette.

Mikor Papp Belát Lázárral szembesítették, az elkezdett dühöngeni, átkozódni s a levelet ki akar a tépni a vizsgálóbíró kezéből, mire Papolczy keményen rászólt, hogy ha nem viselkedik nyugodtan, illendően: vasravereti! Ettől fogva hagyott föl, Papp Béla az örültetésével.

A Papp Zoltánné cselédleányának hírtelen és gyanus elhatározása ügyében is bizonyult, hogy a cseléd is tudott a bűnügyről s így a teteseknek érdekükben állott, hogy örökre elhallgattassák. Az ismeretlen lovasámadásra nézve kiderült, hogy a lovat hozó ismeretlent Papp Belának és Zoltánnak ismernie kellett, mert aznap délután ők maguk hozták be a lovat a szekérhez kötve, az ismeretlen pedig a saroglyában ült.

Ujabb és lényeges fordulat az is a vizsgálat ügyében, hogy Papp Elemér belsejében a bonczani vizsgálat lassan élő mérge nyomait találta s azért az illető részeket vegyi elemzés czéljából felküldötték Budapestre.

Törvényszék.

§ Az obstrukció epilógusa. A múlt év december havában a képviselőházi obstrukció tartama alatt a »P. Hírlap« egyik képviselőházi üléséről írva azt állította Kubik Béla orsz. képviselő, hogy Bánffy Dezső — miniszterelnököt inzultálni akarta a házban.

Kubik Béla a cikknek tartalmát magára nézve sértőnek találta s ezért provokálhatta Kenedi Gézát, a »P. Hírlap« szerkesztőjét. A december hó 28-án lefolyt kardpárbájban Kenedi Géza sérült meg. A budapesti büntető törvényszék most tárgyalta ezt a párbajügyet

Czárán táblabíró elnöklése alatt és dr. Gál kir. alügyész vádjára Kenedi Gézát három napi, Kubik Belát pedig nyolcz napi államfogházra ítélte.

§ Szerelemhegyi. Varga Ottónak, a Ferencz-József nevelőintézet tanárának ismeretes felségsértési ügyéből kifolyólag Szerelemhegyi Jenő egyetemi hallgatónak affairja tárgyát ifj. Szulkovszky József joghallgatóval. Szulkovszky ugyanis levelet intézett Szerelemhegyihez, amelyben éles hangon ítélte el amaz eljárást, hogy segédkezett nyújtott a Varga Ottó elleni vádak összegyűjtéséhez. Szerelemhegyi erre két barátjával felkereste hivatalában Szulkovszkyt s midőn a hivatalos szolgáival kihívatta, szemére vetette eljárását Szóváltás keletkezett, a melynek folyamán Szerelemhegyi arczu ütötte Szulkovszkyt. Midőn ez megtorolni akarta a sértést, Szerelemhegyi revolvert rántott elő s lelővéssel fenyegette ellenfelét.

Becsületsértés és közcsend elleni kihágás miatt vont a felelősségre az egyik büntető eljárásbíró Szerelemhegyi Jenőt. A tárgyalás folyamán Szerelemhegyi viszonyvadat emelt Szulkovszky ellen a hozzá intézett sértő tartalma levélben foglalt becsületsértés vétsége czimén.

A kihallgatott tanúk vallomásai után a tárgyaló bíró Szerelemhegyit 50 forint pénzbüntetésre, Szulkovszkyt pedig 10 frt pénzbüntetésre ítélte. A felek felebbézték.

CSARNOK.

Ferike.

Írta: Hans Arnold.

Fordította: M. Biró Irén.

Egy pillanatig még kezében tartotta a kilincset, mintna gondolkozott volna, hogy ne vágja-e be erősen a kaput, hogy a halátlan odafönt hallhassa azt — mint egy haragos bucsuvételt, de az okosság győzött és az ajtó minden szokatlan zaj nélkül bezárult és most ott állott az utczán!

Akaratlanul is ránézett a házra, melyből e perczen lépett ki, — nem mintha az valami szép lett volna, — de hónapok óta minden szabadidejét ott töltötte — a fehér függönyök mögül barátságosan integettek a virágok, mikor a városhoz közel fekvő kis birtokáról megérkezve, a rokonok háza előtt leugrott gyors lovaról.

Ekkor lovagostorával tiszteletteljesen — mintegy üdvözléül intett a sarokablak felé, honnan egy sötétszőke haja, kekszemű lány mosolyogva viszonzotta köszöntését.

A kapu szintén barátságosan látszott előtte kinyitni. Hány lépcső is volt? Minden jövedelekor többnek tetszett, míg a szobaajtó rezkilincset kezében tarthatta. A házi ur nagybátyja volt, nem testvérje anyjának, de a csinos, fiatal gazdákodót mint unokaöccsöt és rokonszivesen fogadták körükben.

A családi összejövetel minden este ugyanaz volt; egy kenyelmes, zöld karosszékben, melynek saffian bőrhuzata már kissé kopott volt s a sárgagombok miatt, melyek diszítették, inkább régi-módú, mint izléses volt, — ült pipázva a papa, fején házisapkájával, orrán pápaszemmel, melyen keresztül a magától messzire tartott újságot böngészgette, s koronkint helyeslőleg bólintott, vagy pedig a politikáról olvasva — mintegy motyogott. Felesége a divánsarokban ült, merev, egyenes tartással — ezáltal jó példával akart szolgálni gyermekeinek — és köztüknek gyors cserélgése mellett folytonosan figyelemmel kísérte a körüte történeteket, s nem mulasztotta el intések vagy szigorú pilantások által nemtetszésének kifejezést adni. Mikor megterítették a teaszat s e kedélyes pár gyermekeivel együtt helyet foglalt mellett, a négy testvért alig lehetett egymástól megkülönböztetni; mind a négynek pisze orra volt, szőke haja, kék szeme és mosolygó szájcscájok. De mégis a legidősebbikhez nem lehetett hasonlítani sem a többieket, mert a

volt, az a két fiatal csupán pajkosságra és kialhatatlanságra mutatott; a legkisebb pedig még abban a korban volt, mely a vendégeket — különösen a fiatal embereket valóságos ijedelméssel szokta elfölténi. Így hősünk a ház felnőtt leányára fordította figyelmét, ki ezt lászólag szivesen fogadta, mert megengedte, hogy a teaasztóban a spirituszt meggyujtsa, s örült a szép bokretának, melylyel Karoly a saját kertjéből kedveskedett neki és olyan szívből kaczagott trefáin és elbeszélésein mint ő maga — és ez jelentett valamit.

Röviden, Karoly nem sokat töprengett azon, hogy komoly elhatározásra jusson.

Nem telt bele három hét és a városban a legujabb tapét-mintákat választotta ki és unokahugának vitte választás végett.

Egyet különösen emlékebe vésett — halványkék-csíkös volt, apró rózsabimbókkal, — midőn ezt mutatta és kérde:

— Szeretnél ilyen tapétás szobában lakni? Nem szép?

Ő természetesen csak az utolsó kérdésre felelt:

— Nagyon szép!

De elpirult és mosolygott.

Miért pirult el, ha nem tudta, hogy ő mit akar ezzel mondani?

Diadalmas erzéssel rendelt meg egy csomó tapétát, szobafestőket hozatott, egész lakását ujja alakította át és napokon keresztül a legfertemesebb csirizszagot tűrte és mindezt hiába!

Napokig járt-kelt, gondolkozott, tervezett míg végre határozott. Ma, mikor reszkette a haragtól és szégyentől, ott állt a szomszédos utcában, Ferikejnek tizeennyolczadik születésnapja volt. Már korán reggel a városba indult kezében egy bokretával, mely oly nagy volt, hogy mindenki megbámulta; a lány a legbarátságosabban fogadta, megmutatta a születésnap ajándékát, melyek az asztalra voltak kirakva és a mai estéyre meghívtak.

El is ment s mikor a lépcsőházban elővette kis zsebtükrét s abban becsületes barna arczát szemlélte, majdnem szépnek találta magát. Egy rózsabimbót tűzött kabátjára és a rózsabimbó alatt oroszlan-bátorságu szív dobogott.

Folyt. köv.

Tiltott gyümölcsök.

Némelyik, a ki inyének valami jót óhajtana, gyakran a legjobbat is kegytelen ott hagyni. Ezek az ő részére tiltott gyümölcsök. Noha tudja, hogy edesen izlenek, neki azonban utólag elvise hetetlen fájdalomokat okoznak, mivel üres fogai nem állják. És mégis oly könnyű a fogak ürepedését megakadályozni, ha naponta reggel, de különösen este is az új d-zinofizioló szaj-és fogvizet »Kosmin«-t használjuk, tekintettel még arra is, hogy ez a szaj-szervezetet kiváló jó ize által felfrissíti és erősíti.

Egy palaczk, mely sokáig eltart, 1 frt, kapható a gyógyszerárakban, jobb drogua- és illatszer-üzletekben. Vezérképviselőség: E. Skriwan, Bécs, IX., Mülnergasse. 3.

Nagybani raktár Budapestben, Török Józsefnél.

KÖZGAZDASÁG.

Az építő ipar védelme. Az öfz. ipar-egyesület legközelebb dr. Falk Zsigmond elnöklése alatt ülést tartott, amelyen a terhelési tilalomnak az építő iparosokra vonatkozó intézkedései vitattak meg. Az előadó által beterjesztett szakvélemények alapján a gyűlés elhatározta, hogy az egyesület felterjesztes in ez az igazságügyminiszterhez. Ebben kérelmezi a maganjogi törvény kodifikálásánál a megterhelési és eidegenítési tilalomnak alaki, valamint anyagi feltételeit, hogy t. i. a tilalom mögé rejtőző építőkkal szemben az építő iparosok érdekei meg legyenek védve mert a mai szédelgési ren szer mellett, — mikor pénz nélkül fognak a ház építésekhez

— az építés munkáját végző iparos könnyen áldozatává lehet, a megterhelési tilalom mögé rejtőző spekulánsoknak.

Új kőszentelep. A horvátországi Mordavina község közelében egy bajor bank kőszénbánya-telep letelezése céljából furatásokat eszközöl. A kutatások már is eredménynyel jártak, mert a község közelében gazdag telep-re bukkaantak.

Amerikai borok a párisi világ kiállításán. Chicagóból írják, hogy a washingtoni földművelésügyi hatóság főnökegyesze, Wiley dr., az amerikai borokból nagyobb gyűjteményt szándékozik a párisi kiállítás czéljaira összeállítani. Ettől az amerikai boroknak Franciaországban leendő nagyobb elterjedését várják, holott eddig azokat halig kedvelték, míg Londonban az összes nagyobb vendéglők és kávéházak tartották, és ott igazok népszerűségnek is örvendtek.

A Parisban bemutatandó borok legnagyobb része kaliforniai eredetű lesz, e mellett a floridai és georgiai edes borokat állítják ki. Virginia részéről a charlotte-willei és manassai bortermelők fognak kiállítani. A Lake Keuka vidéki nagy szőlőerületekről a különlegességeket, mint pl. a pezsgőbort stb., Ohióból pedig a legjobb asztali borokat mutatják be.

Mintbogy a párisi kiállításán egész Európa érdekelteinek módjában lesz, hogy az amerikai borokat megismerhesse, ezért a hazai czégeink is helyesen fognak cselekedni, ha ezt a gyűjteményes kiállítást annak idején figyelemmel kísérik. Jó megismerkedni az esetleges versenytársakkal.

Bevitelünk Szerbiába. Hivatalos értesülés szerint október havában Magyarországból: 10 kocsi rakomány cukor, 1 sör, 6 öblös-üveg, 1/2 kőszőrül üveg, 22 vas-aru és 15 drótszeg, vagyis összesen 54 1/2 kocsi rakomány áru s azonkívül néhány lada mosószappan vitetett be Szerbiába.

Boros Testvérek

női divat áruháza DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Olesó alkalmas ajándék tárgyak.

Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-kelme maradékok árait

felére szállítottuk le.

— Selymek, Bársonyok, —

Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,

Keztyük

leszállított árakban. — Nagy választék.

Női kézimunkák és kellékek.

Olesó alkalmas ajándék tárgyak.

Felülmulhatlan olcsóságok.

Kurián Gyula

Órás

Debreczen, Piacz-utca 42. szám, Biedermann-palota.

Ajánlja a karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmával **ÓRA és ÉKSZER RAKTÁRÁT** tetemesen leszállított árak mellett.

Óra javítások jótállással, gyorsan és jutányosan. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december 11-től kezdve

Női ruhaszöveteket,

mosó velezeket,

Atlas-Satin és batistokat,

Szönyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított árakon árusítunk el.

7 mtr Loden szövet	1	19	kr.
7 " Divat szövet	1	90	"
7 " sima divat szövet	2	20	"
5 " 120 c/m. Divat szövet	2	50	"
5 " 120 " női ruhaszövet	3	—	"
5 " 120 " " " "	3	50	"

karácsonyi és ujévi ajándéku

legjobban ajánlhatók.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

Eladó tölgyfák

20—60 czentigi,

tavalyi vágásu vargafa 150 öl, nyarfa 130 öl, I-ső rendü botnyárfa 22 öl,

II-od rendü 14 öl, valamint szil- és vadkörtefák — s egy kazal jóminőségü cser —

eladók.

Értekezhetni felőle III., Honvéd-utca 12.

Nagy feltűnést keltő karácsonyi alkalmi elárusítás.

Divatos tiszta nehéz selymek:

ruhákra, bluzokra és juponokra:

39, 45, 55, 65, 75 és 88 kr.

Divatos dupla széles ruhaszövetek és posztók:

16, 20, 25, 30 és 46 kr.

Mosóbársonyok 56 és 75 kr.

Francia flanelek 43 és 53 kr.

Jó mosó barchentek 19 kr.

Jó mosó cretonok 17 kr.

Jó minőségü futó szőnyeg 16 és 25 kr. — Smyrna ágyszőnyeg 1.05 kr. —

Smyrna szalon szőnyeg 5 frt és 6.25.

Gyönyörű ajándék tárgyak:

Selymekendők, legyezők, női selyem sálók, zsebendők, divánpárnák, gobelin pelüche kocsitakarok, faldiszek, állatbőrök, ágy, íróasztal és zongora elé.

Bosznay J. és Társa

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Férfi gallér
12 kr.

Karácsonyi vásár!

Kézeltő párja
25 kr.

1899.

Szenzációs alkalmi bevásárlás!

Jó ruhaszövetek méterenként 12 krtól.
Szép jó ruhaszövetek 120 cm. széles, 40, 45, 60 krtól és feljebb.
Selyemszövetek 45 krtól feljebb.
Fekete tiszta selyem 95 kr.
Báli kelmék a legszebb színekben 27 krtól 2 frt 25 krig.
Fekete divatkelmék 120 cm. széles, 48 krtól 3 frt 50 krig.
Divat velezek métere 15 krtól.

Szőnyeg, függöny, vászon és asztalneműek, férfi és női
fehéreneműek rendkívül leszállított árakban.

A még raktáron levő
női és gyermek felöltők, bundák, szőrmegallérok
minden elfogadható árban.

Legnagyobb választék!

Legolcsóbb árak!

Verseny nélkül!

Figyelmes kiszolgálás!

Szabott árak!

Hol???

A „Kék Csillag“-nál főpiacz, kistemplommal szemben.

Tisztelettel **WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.**

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kiprobált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csuzos bantalmái, u. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.

Főraktarak Budapesten: Török József ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyazintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerészénél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ügyszintén Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits I. gyógyszerészeknél.

GERÉBY FÜLÖP UTÓDAI Debreczen.

A karácsony ünnepek alkalmával ajánljuk dus raktárunkat kiváló finom Ananász, Jamaika, Cuba és Brazíliai **RUMOK**,

legkitűnőbb minőségű

Chinai és Orosz Karaván **TEÁK**, angol, bécsi és hazai gyártmányú különféle **tea-sütemények**, **Dessert-czukorkák** s a legkülönfélébb **csemegeárakból.**

Bel- és külföldi különleges **Likörök**, francia és magyar

Cognac, asztali, peccsenye és dessert **Borok** a legjobb nevű termelők pinczéből; francia és magyar **Pezsgőborokból.**

Prágai és kassai **Sódar**, **Vegyes felvágottak**, **Emmenthali**, **Gorgonzola**, **Strachino**, **Roquefort**, **Hagenbergi**, **Romadour**, **Imperial**, **Fogarasi**, **La Trappe** és egyéb **csemege sajtokból.** Naponkint erkezik friss édes tejszimből készült **teavaj** és kitűnő minőségű budapesti **sütő-élesztő.**

Kiváló tisztelettel **Geréby Fülöp Utódai.**

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdáiában Debreczen, a főpostával szemben.